

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Malic Gheorghe în numele inculpatului Dobrea Oleg și de către Erijocova Elena, împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul central din 10 septembrie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui

Dobrea Oleg XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de judecare:

prima instanță: 05.01.2017 – 10.09.2018

instanța de apel: 03.10.2018 – 15.01.2019

instanța de recurs ordinar: 22.03.2019 – 03.12.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul central din 10 septembrie 2018, procesul penal în privința lui Dobrea Oleg, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, a fost încetat din motiv că fapta comisă constituie contravenția prevăzută de art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional.

Dobrea Oleg a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, cu liberarea acestuia de răspundere contravențională pentru fapta comisă în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru atragere la răspundere contravențională.

A fost dispusă confiscarea și transmiterea cu titlu gratuit în folosința statului a corpurilor delict - injectoare auto în cantitate de 120 bucăți neidentificate după model și marcă păstrate în camera de corpuri delict a Serviciului Vamal, la intrarea sentinței în vigoare.

A fost dispusă transmiterea corpului delict - mijloc de transport de model „Volvo XC 90” cu n/î XXXXX, către proprietarul legal Erijocova Elena, cu încasarea din contul lui Dobrea Oleg a contravalorii mijlocului de transport în mărime de 977148,00 lei în folosul statului.

2. În sentință, prima instanță a constatat că: Dobrea Oleg, la XXXXX, aproximativ la ora XXXXX, din motiv de profit, având scopul introducerii pieselor auto – injectoare, prin contrabandă, fiind la volanul automobilului de model „Volvo XC90”, cu număr de înmatriculare XXXXX, s-a prezentat la pista de control „intrare pasageri”, pe culoar verde a postului vamal Leușeni-Albița. Fiind întrebat de către inspectorul vamal, Dobrea Oleg urmărind în continuare scopul de a introduce mărfuri prin contrabandă, a comunicat că nu deține careva bunuri ce urmează a fi declarate, însă din cauza circumstanțelor independente de voința acestuia, în cadrul controlului fizic al mijlocului de transport de model „Volvo XC90” cu număr de înmatriculare XXXXX, în locul destinat pentru roata de rezervă, au fost depistate piese auto noi - injectoare, tănuite, în cantitate de 120 bucăți, nedeclareate organului de urmărire penală.

Conform raportului nr. 112 al Secției Venituri, Valoare în Vamă și clasificare a Mărfurilor al biroului Vamal Leușeni, valoarea în vamă a obiectelor reținute este estimată la suma de 264 000 lei, iar cuantumul drepturilor de import constituia suma de 69907,20 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- avocatul Gheorghe Malic în numele inculpatului Dobrea Oleg prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de la comiterea infracțiunii incriminate pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii;

- cet. Eriocova Elena (mama inculpatului), care a solicitat casarea încheierilor protocolare prin care au fost respinse cererile sale de a fi atrasă în proces, casarea sentinței, și constatarea ca fiind vădit ilegală recunoașterea în calitate de corp delict a automobilului ei, de model „Volvo XC 90”, cu număr de înmatriculare XXXXX.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul Gheorghe Malic a menționat că:

- instanța din oficiu, fără ca partea acuzării să solicite, a recunoscut persoana ca fiind vinovată de comiterea contravenției prevăzute la art. art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, cu liberarea inculpatului de răspundere contravențională, dar nu și de pedeapsa contravențională, deși recunoașterea vinovăției, la fel reprezintă o modalitate de continuare a procesului de tragere la răspundere contravențională, astfel modificarea învinuirii de către instanța de judecată, a lezat dreptul la apărare;

- din textul sentinței nu este clar care semn calificativ este pus în sarcina inculpatului, nu este clar ce a comis, relevant fiind și faptul că inculpatul nu a tănuit bunurile și în lipsa mai multor acțiuni, fapta pretinsă, nu întrunește elementele infracțiunii;

- Curtea Europeană a Drepturilor Omului obligă judecătorii să-și motiveze deciziile, fără argumente stereotipe, abstracte, precum și contradictorii, or, Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), referindu-se la calitatea

unei Hotărâri judecătorești stipulează imperativ, că Hotărârea trebuie, în principiu, să fie motivată. Calitatea hotărârii depinde de lealitatea motivării. O motivare buna este o necesitate imperioasa si nu poate fi neglijată în favoarea celerității, și cere ca judecătorul să aibă timpul necesar pregătirii hotărârii, care ar permite nu numai o mai buna înțelegere și acceptare a hotărârii de către justițiabili, fiind mai ales cu garanție împotriva arbitrarului, pentru că cerința de motivare a hotărârii sale, obligă judecătorul să distingă mijloacele de apărare ale părților și să precizeze elementele care îi justifică decizia și o fac să fie conform legii și, pe de alta parte, ea permite o înțelegere a funcționarii justiției de către societate;

- soluția instanței este ilegală, neclară, nemotivată și imprevizibilă, fiind bazată pe presupuneri, or până la moment constituie presupunere, ce reprezintă in sine preținsele obiecte, sunt bujii, valve sau injectoare, sunt noi sau anterior folosite, sunt funcționale, dacă sunt originale, atunci cine ar fi producătorul, doar poate sunt mulaje, sau contrafăcute, care ar fi marca și denumirea, adică au capacitatea de marfa, sau este doar fier uzat, la fel nu este clar în ce mod și cine a stabilit prețul acestora, care depinde de marca, calitate și producător, depinde daca sunt noi, sau dacă au fost deja folosite;

- la faza urmărire penală, atât și cercetării judecătorești partea acuzării n-a administrat și n-a prezentat careva probe concludente și pertinente, care ar fi demonstrat, dincolo de elementarul dubiu, faptul infracțiunii, fiind înaintată o învinuire sterilă, falsă, neclara, neprevizibilă și imposibilă de a fi asigurata apărarea, or echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Dispozițiile art.6 § 3 CEDO exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite dreptului de a fi informat despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa, în vederea organizării unei apărări eficiente și rezultative pe cât este de posibil în circumstanțele cauzei și asupra faptei pentru care o persoană este acuzată;

- pe parcursul judecării cauzei, partea apărării prin câteva cereri, lăsate fără reacția cuvenita, a cerut exercitarea obligațiilor pozitive ale instanței, prevăzute de alineatele (2) și (3) art. 17, alin. (2) art. 314 și alin. (3) art. 366 Cod procedură penală, or deoarece a invocat că inculpatului i-a fost adusă o învinuire absurdă, neclara, sterilă, fără careva fapte concrete și contrară legii, fiind încălcate în continuare drepturile garantate de alin. (2) art. 281 Cod procedură penală, de § 3 lit. a) art. 6 din Convenție, de a fi informat, în termenul cel mai scurt și în mod amănunțit asupra naturii și cauzei acuzării aduse împotriva sa, instanța nu a obligat procurorul să facă explicațiile respective;

- în speță lipsesc elemente obligatorii ale componenței de infracțiune, care ar permite tragerea persoanei la răspunderea penală, or, pornind de la garanțiile legale contra abuzului, apărării nu-i revine sarcina de a infirma vinovăția lui Dobrea Oleg, pentru că ea nu a fost demonstrată, și respectiv se prezumă

nevinovăția, și deoarece instanța de fond nu a dat un elementar răspuns la alegațiile apărării, acestea se reiterează;

- practica judiciară, națională și internațională, care asigură și reglementează dreptul la prezumția de nevinovăție, la soluționarea cazului fiind necesar a aplica cerințele imperative ale art. 8. alin. (2) art. 389 Cod de procedură penală, de a interpreta în favoarea inculpatului toate dubiile în probarea învinuirii, deoarece sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, de altfel, urmează a ține cont și de alin. (2) art. 3 Cod penal, care prescriu imperativ că interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise;

- procurorul trebuia să probeze că Dobrea Oleg a urmărit scopul introducerii pieselor auto, injectoare auto, prin contrabandă și că ceea ce a fost depistat în automobilul de model "Volvo XC90", sunt piese auto noi, funcționale, originale și nu contrafăcute sau anterior utilizate, că sunt anume injectoare și că ele au fost tănuite de controlul vamal;

- procurorul nu este sigur că ceea ce s-a depistat sunt injectoare și de la ce automobil, care este proveniența lor, cine este producătorul, care este calitatea, că sunt funcționale, că nu sunt contrafăcute, etc. deoarece și în rechizitoriu și în toate declarațiile martorilor este indicat, între ghilimele "injectoare". Însăși acest fapt deja denota lipsa de certitudine și o presupunere, care dincolo de orice dubiu, urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului, de altfel teoretic ar putea fi injectoare, dar pot fi mulaje de injectoare, pot fi funcționale, dar pot fi nefuncționale, pot fi originale, dar pot fi contrafăcute, sau de un producător neautorizat respectiv nu au valoare economică și calitate, fiind imposibil a fi utilizate. În funcție de acești parametri tehnici și fizici și poate fi apreciat costul, inclusiv în vamă adică valoarea și proporțiile pretinselor mărfuri, dacă acestea ar fi contrafăcute, atunci în genere nu ar putea fi calificate ca și marfă, or, dacă nu au fost produse în mod legal și nu mod corespunzător, atunci pretinsele "injectoare" nici nu pot avea calitatea de marfa;

- instanța de fond, nu a apreciat corespunzător declarațiile martorilor;

- materialele cauzei penale conțin un șir de acte procedurale realizate nemijlocit, în privința învinuitului Dobrea Oleg, respectiv, din start acesta avea calitatea procesuală de bănuț, calitate care nu putea fi continuă, ci nu mai mult de 3 luni, astfel ținând cont că inculpatul a fost recunoscut în calitate de învinuit la 29 decembrie 2016, termenul menționat a fost încălcat;

- instanța deoarece nu era sigură că au fost bujii, injectoare sau valve, sau alte obiecte, a utilizat noțiuni cu caracter general, ca obiecte, entități, mărfuri, piese trecute peste frontiera vamală și nu la concret, care anume;

- instanța nu sa referit la declarațiile inculpatului, cu privire la latura subiectivă a faptei, deși acestea sunt prezumate a fi veridice, până la proba contrară, iar faptul că aceste piese au existat, au avut o existență materială,

palpabilă, nu denota componenta de contravenție sau infracțiune, atâta timp cât nu au fost infirmate declarațiile inculpatului, până când nu a fost probata latura subiectivă;

- cu referire la confiscare specială, pe lângă faptul, că nu putea fi aplicată, din simplul motiv că nu a fost constatată și lipsește vinovăția de comiterea faptei imputate, apărarea constată că această soluție judiciară este ilegală, or automobilului de model "Volvo XC90" cu n/î XXXXX, nu a fost destinat și nu conține locuri special pregătite sau adoptate pentru comiterea infracțiunii sau contravenției, fiind un mijloc original de transport;

- contrar prevederilor art. 21 și 46 din Constituție, art. 8. alin. (3) art. 13 Cod procedură penală, art. 6 § 2 din Convenția Europeană Pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 1 din Protocolul Adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța a dispus încasarea, nu confiscarea din contul lui Dobrea Oleg a contravalorii mijlocului de transport în mărime de 977148 lei în folosul stalului, deși nu a fost efectuată o expertiză a automobilului de model "Volvo XC90" cu n/î XXXXX, pentru a se determina costul real al acestuia;

- instanța a dispus încasarea (nu confiscarea) din contul lui Dobrea Oleg a sumei, în mărime de 977148, care nu este contravaloarea mijlocului de transport, adică nu sunt mijloace dobândite în schimbul sau din contul mijlocului de transport și nu sunt bunuri, destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții, aceasta deși conform alin. (3) art. 46 din Constituție, averea dobândită licit nu poate fi confiscată;

- fără îndoială nu s-a probat că suma în mărime de 977148 lei, pe care acesta fizic nici nu le are, ar fi fost dobândite de către Dobrea, în mod ilicit, astfel în mod flagrant fiind afectate prezumția de nevinovăție, dreptul de proprietate și prezumția legalității provenienței bunurilor, chiar și dacă conform legii, averea dobândită licit nu poate fi confiscată, deși caracterul licit al dobândirii se prezumă;

- normele legale, aplicate de instanță, pe de o parte, nu sunt precise și previzibile, fiind afectate de neconstituționalitate, mai cu seamă este pretinsa practica judiciară de interpretare și aplicare a acestora. Astfel, conform art. 439⁴ Cod contravențional, confiscare specială, greșit și imprevizibil este interpreta ca fiind o măsură de siguranță, de altfel este o forma de pedeapsă, pentru că nu are doar scopul de a asigura ceva, în scopul căreia se poate aplica o interdicție temporară, inclusiv nu este îndreptată în scopul înlăturării consecințelor faptei, pentru că nu se confiscă doar bunurile provenite din fapte, la fel cum nu are scopul înlăturării a unui pericol ori pentru prevenirea săvârșirii faptelor contravenționale. Alin. (1) art. 439⁷ Cod contravențional, este imprevizibil, pentru că nu specifica expres, ale cui bunuri pot fi supuse confiscării special, doar ale făptuitorului, sau și a altor persoane. Tot aici imprevizibil este specificat,

ca în cazul în care aceste bunuri nu mai există, nu pot fi găsite sau nu pot fi recuperate, se confiscă contravaloarea acestora;

- conform alin. (4) art. 46 din Constituție, bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni sau contravenții, adică obiectul nemijlocit și nu o pretinsă contravaloare, a acestora, pot fi confiscate numai în condițiile legii. În acest sens potrivit punct. 1 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 40 privind practica aplicării de către instanțele de judecată a dispozițiilor legale referitoare la confiscarea averii, instanțele de judecată urmează să aplice dispozițiile legale privitoare la confiscarea averii reieșind din prevederile art. 46 alin. 3 și 4 din Constituție, care stipulează că averea dobândită licit nu poate fi confiscată, caracterul licit al dobândirii ei se prezumă și doar bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate în condițiile legii;

- în speța nu era constatată și invocată vre-o bănuială rezonabilă că automobilul de model „Volvo XC90” cu numărul de înregistrare XXXXX, ce aparține cu drept de proprietate cet. Erijoiva Elena, este un bun pasibil de urmărit, cu atât mai mult că ar putea fi tănuțit, deteriorat sau cheltuit, respectiv, aplicarea sechestrului a fost realizată nu în conformitate cu alin. (1) art. 205 Cod procedură penală, din care considerente este ilegală, respectiv, în speța cel puțin urma a se aplica prevederile alin. (1) pct. 4) art. 161 Cod procedură penală.

3.2. În motivarea apelului, Erijoiva Elena a menționat că:

- caracterul ilegal al soluției instanței consta și în aceea că a fost mimit un proces de judecată, deoarece instanța a primit spre examinare cererile și plângerea înaintate de apelantă și în interesele sale, însă paradoxal apelanta nu a fost citată, cererile sale fiind respinse, deși în ședința din data de 12 iulie 2017, avocatul, Sîrbu-Besliu Irina a solicitat ca apelanta să fie atrasă în proces,,

- că instanța de fond, deși a însușit atribuția de examinare a cererilor și plângerii înaintate, și le-a primit spre examinare în cadrul acestui proces judiciar și nu și-a declinat competența, față de ele însă de fapt și de drept le-a lăsat fără examinare, deoarece nu s-a pronunțat nici într-un fel și astfel toate cererile care au fost înaintate încă la faza urmărire penală în adresa procurorului, care nu au fost soluționate de către procuror, ulterior fiind expediate instanței în baza alin. (4) art. 297 Cod procedura penală, precum și plângerea înaintată în ordinea art. 313 Cod procedura penală, au rămas în cadrul acestui proces, ne fiind pasibil a fi înaintate repetat sau în cadrul altor procese, încălcând astfel accesul efectiv la justiție, dreptul la un proces echitabil, inclusiv în termen rezonabil, precum și drepturile garantate de art. 46 din Constituție, art. 6 § 1 și art. 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților Fundamentale, art. 1 din Protocolul Adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

- deși de la prima fază, era automobilului apelantei, ea nici nu a fost audiată, nici măcar nu a fost informată despre faptul că asupra bunului său a fost aplicat sechestrul, că a fost recunoscut ca corp delict, la fel cum ulterior nu a fost informată despre rezultatele examinării cererilor și plângerii sale. De asemenea, în adresa sa nu a fost expediată nici o copie a soluțiilor adoptate la caz, inclusiv copia sentinței, despre existența căreia a aflat întâmplător;

- sentința a considerat-o ilegală și în limitele în care instanța de fond, a confirmat faptul că ar fi cop delict automobilul său și că contravaloarea acestui mijloc de transport ar fi în mărime de 977148 lei, de altfel acesta este un preț exagerat, propus de către procuror în afara cercetării judecătorești în baza unui înscris, cu o proveniență dubioasă de la o persoană, care nu avea dreptul să efectueze careva acțiuni procedurale, care nu se încadrează într-un mijloc de proba, administrat contrar prevederilor art. 93- 95, art. 327 Cod procedura penală, deși costul real al automobilului este mult mai mic;

- pretinsul înscris nu are o proveniență legală, nu a fost administrat în cadrul cercetării judecătorești și în conformitate cu prevederile art. 327 Cod procedura penală, precum nici nu a fost cercetat, în modul stabilit, în ședința de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, apelurile au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, soluția instanței de apel este legală, întemeiată și motivată, în speță nefiind regăsită necesitatea de casare a sentinței.

Deși Dobrea Oleg nu a recunoscut faptul tentativei de trecere a bunurilor în speță, ilicit peste frontiera vamală, în opinia instanței de apel vinovăția acestuia a fost demonstrată prin declarațiile martorilor Plăcintă Sorin, Cazac Ion, pe care instanța le-a apreciat ca fiind veridice, utile, consecvente, pertinente, care coroborează între ele și indică indubitabil că Dobrea Oleg a comis fapta incriminată lui.

Instanța de apel a menționat că în baza Legii nr.179 din 26.07.2018 (M0309-320), în vigoare din 17.08.2018 au fost operate modificări la prevederile Codului penal. Astfel, conform modificărilor operate în conținutul art. 248 alin. (5) Cod penal „ în dispoziția alineatului (5), litera d) are următorul cuprins: în valoarea sumei drepturilor de import care depășește 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”. Modificări au fost operate și în conținutul alin. (1) respectiv în dispoziție, textul „mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari” fiind substituit cu textul „bunurilor valoarea cărora depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei”.

În acest sens instanța de apel a notat că potrivit raportului nr. 98 din 13.07.2016, emis de către Secția venituri și valoare în vamă s-a constatat că valoarea în vamă a mărfurilor menționate supra constituie suma de 264000 lei, ceea ce în virtutea prevederilor art. 14 al legii nr.179 din 26.07.2018 (M0309-320) și a art. 248 nu constituie proporții deosebit de mari prin prisma drepturilor de import ce urmau a fi achitate, iar potrivit hotărârii Guvernului Nr. 879 din 23.12.2015, cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, a fost aprobat în mărime de 5050 lei, astfel instanța de apel a stabilit că valoarea bunurilor în cauză nu depășește nici 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate astfel în ședința de judecată stabilindu-se cu certitudine că fapta comisă de către inculpatul Dobrea Oleg, nu mai constituie o infracțiune, aplicându-se conform prevederilor art. 10 alin. (1) Cod penal, iar conform prevederilor art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal și concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional.

În speță, instanța de apel pe lângă declarațiile martorilor, a reținut și sesizarea din 26.06.2016, efectuată de inspectorul Cazac Ion înregistrat în Registrul RESC a BV Leușeni la 26.06.2016 (f.d. 18); actul de control fizic vamal nr.494 din 26.06.2016, care reflectă acțiunea procesuală de control a mijlocului de transport de model „Volvo XC90” cu n/î XXXXX, cu planșe ilustrative, (f.d. 19-21); raportul nr. 98 din 13.07.2016, emis de către Secția venituri și valoare în vamă potrivit căruia valoarea în vamă a mărfurilor menționate supra prin utilizarea metodei de rezervă constituie suma de 264000 lei, iar cuantumul drepturilor de import 69907,20 lei, (f.d.31) și informație privind traversarea frontierei vamale a RM de către mijlocul de transport cu n/î XXXXX (f.d.34), prin urmare, instanța de apel apreciindu-le conform art. 101 Cod de procedură, le-a considerat ca fiind dobândite cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală, pertinente, concludente și utile, care fiind cumulate au indicat indubitabil că acțiunile lui Dobrea Oleg întemeiate au fost calificate de instanța de fond în baza art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional.

Ținând cont de sistemul probator analizat și apreciat în speță, instanța de apel a stabilit că Dobrea Oleg a săvârșit acțiuni de trecere a entităților peste frontiera vamală a Republicii Moldova prin nedeclarare, iar cumulul de probe prezentate în sprijinul învinuirii și enumerate mai sus, dovedesc vinovăția contravenientului, temei pentru a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-a constatat, acestea fiind obținute cu respectarea normelor de procedură și în ansamblu coroborează între ele, confirmând pe deplin vinovăția contravenientului în săvârșirea contravenției imputate.

La soluționarea chestiunii cu privire la posibilitatea atragerii lui Dobrea Oleg la răspundere contravențională, prin aplicarea sancțiunii contravenționale,

instanța de apel a notat prevederile art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional și art. 30 alin. (1) și (2) Cod contravențional, potrivit cărora procesul contravențional pornit încetează dacă se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 20-31. Prescripția înlătură răspunderea contravențională. Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 12 luni. Astfel, ținând cont de faptul că din momentul comiterii de către Dobrea Oleg a acțiunilor sale până la data adoptării sentinței contestate, s-a scurs o perioadă de peste 12 luni, a fost atestată imposibilitatea sancționării lui Dobrea Oleg pentru comiterea faptei constatate, motiv pentru care procesul contravențional în privința acestuia corect a fost încetat de prima instanță, întrucât potrivit art. 461 Cod contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 Cod contravențional, instanța încetează procesul contravențional.

Din aceste considerente instanța de apel a apreciat că apelul apărătorului Gheorghe Malic în interesele inculpatului Dobrea Oleg, dar și apelul cet. Elena Erijocova, sunt nefondate, iar sentința este întemeiată și motivată.

În acest sens instanța de apel a respins argumentele expuse în apelul apărătorului în interesele lui Dobrea Oleg în partea în care s-a invocat că Dobrea Oleg nu a avut intenția de a comite fapta de care a fost recunoscut vinovat, nu a tănuit obiectele menționate, or, acestea argumente contravin faptului că contravenientul în momentul alegerii coridorului de trecere a avut libertatea de a acționa și de a transpune în practică o decizie pe care a luat-o în mod conștient și liber, întrucât răspunderea contravențională este o răspundere personală, astfel că în cazul în care destinatarul normei legale înțelege să nu se conformează obligației dictate de aceasta, i se va aplica sancțiunea prevăzută cu efect preventiv.

Instanța de apel a conchis că reieșind din numărul și categoria mărfurilor, scopul călătoriei și circumstanțele introducerii acestora de către Dobrea Oleg pe teritoriul Republicii Moldova, contravenientul deținea mărfuri care nu sunt destinate uzului personal, respectiv bunurile respective nu puteau fi introduse de pe teritoriul țării de către persoane fizice, cu statut de bunuri cu destinație personală, deoarece scopul era unul comercial sau unul similar, la fel instanța de apel a asimilat și faptul că în esență Dobrea Oleg a încercat să introducă prin nedeclarare obiecte care se întrebunțează la repararea automobilelor, pe de o parte, iar pe de altă parte, instanța a stabilit din datele de anchetă că Dobrea Oleg activează în calitate de lăcătuș.

De asemenea, instanța de apel a respins argumentele apărătorului expuse în apel în partea în care s-a invocat faptul că OUP nu a stabilit dacă obiectele ce au fost depistate în cadrul controlului fizic, erau funcționale sau nefuncționale, or acestea puteau fi și fier uzat, și că OUP nu a identificat obiectele corespunzător, în acest sens instanța a reiterat că aceste motive nu condiționează recalificarea

acțiunilor lui Dobrea Oleg în contextul în care conform prevederilor art. 20 alin. (9) Cod vamal, în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, introducerea în țară și plasarea sub orice destinație vamală a anvelopelor din cauciuc uzate (subpoziția tarifară 401220000), a deșeurilor, a resturilor și a bavurilor de cauciuc ne durificat, chiar transformate în pulbere sau granule (poziția tarifară 4004 00 000), a părților și a accesoriilor uzate pentru autovehicule, este interzisă.

În același context, instanța de apel a respins și argumentele invocate de apărare în partea în care s-a indicat că Dobrea Oleg a fost ținut în calitate de bănuit mai mult de 3 luni, întrucât prima instanță întemeiat a reținut că modalitățile de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuit reglementate de art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, se referă la prima componentă a conceptului de „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției, și anume la „notificarea oficială, din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”, astfel acțiunile procedurale efectuate în cadrul urmăririi penale nu au produs repercusiuni importante pentru situația persoanei pentru a-i fi recunoscută calitatea de bănuit în sensul alin. (1¹) al art. 63 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele apărătorului în interesele inculpatului în partea în care a invocat că procurorul trebuia să probeze că Dobrea Oleg a urmărit scopul introducerii pieselor auto, injectoare auto, prin contrabandă și că ceea ce a fost depistat în automobilul de model "Volvo XC90" cu numărul de înmatriculare XXXXX, sunt piese auto noi, funcționale, originale și nu contrafăcute sau anterior utilizate, că sunt anume injectoare și că ele au fost tănuite de controlul vamal, întrucât instanța a stabilit că la dosar sunt anexate probe ce certifică calitatea, proprietatea, dar și evaluarea bunurilor depistate, precum și din probele cercetate a fost atestat că Dobrea Oleg a urmărit scopul introducerii pieselor auto, injectoare auto, or acesta activează în calitate de lăcătuș auto, la fel, versiunea acestuia că a găsit piesele respective într-un centru comercial din Iași nu și-a găsit confirmare și nu a fost credibilă, fapt confirmat prin circumstanțe ce indică că Dobrea Oleg este lăcătuș auto, ce indică că profesia sa are tangență cu bunurile găsite, circumstanțe ce în opinia instanței de apel au indicat că bunurile au fost tănuite, dar și faptul că Dobrea Oleg, fiind admis în calitate de cetățean ce traversa Frontiera vamală, cunoștea despre faptul că în situația în care deținea asupra sa bunuri/mărfuri ce depășesc o anumită sumă de bani, acesta este obligat să le declare și să achite taxele respective.

Cu privire la erorile invocate de către avocatul Malic Gheorghe cu privire la soluționarea sortii corpurilor delictive, instanța de apel a menționat că prevederile art. 162 Cod de procedură penală, exclud caracterul imprevizibil invocat de către apărător vis-a-vis de prevederile 439⁷ Cod contravențional, or legiuitorul a stabilit expres că în procedura contravențională, instanța hotărăște

asupra corpurilor delictive potrivit art. 439⁷ Cod contravențional și prevederilor art. 162 din Codul de procedură penală.

Cu referire la confiscarea corpurilor delictive și a contravalorii mijlocului de transport cu care a fost efectuată transportarea bunurilor de contrabandă, instanța de apel a menționat că, condițiile pe care un bun trebuie să le îndeplinească pentru a fi confiscabil constau în existența unei stări de pericol generate de implicarea acestuia în cauzalitatea unor fapte prevăzute de legea penală și în constatarea faptului că lucrul a servit la săvârșirea infracțiunii. Conform art. 46 alin. (1), (4) al Constituției Republicii Moldova: „Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă. Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii”. Astfel, instanța de apel a reținut că Constituția Republicii Moldova în deplină concordanță cu prevederile art. 1 al Protocolului Adițional nr. 1 CEDO admite posibilitatea confiscării bunurilor, care deși legal dobândite, însă sunt folosite pentru activitate ilegală, unica condiție fiind ca confiscarea să se facă în condițiile legii. Astfel, ținând cont de faptul că din materialele cauzei, s-a stabilit cu certitudine că Dobrea Oleg prin acțiunile sale a comis contravenția prevăzută de art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, iar în cadrul controlului fizic al mijlocului de transport de model „Volvo XC90” cu număr de înmatriculare XXXXX, în locul destinat pentru roata de rezervă, au fost depistate piese auto noi - injectoare, tănuite, în cantitate de 120 bucăți, nedecarate, instanța de apel a considerat că mijlocul de transport de model „Volvo XC90” cu număr de înmatriculare XXXXX, a fost utilizat și destinat pentru săvârșirea contravenției în speță, prima instanță, întemeiat dispunând confiscarea contravalorii acestuia, soluție prin care nu s-a adus atingere dreptului de proprietate al proprietarului legal al automobilului menționat, or instanța prin hotărârea a specificat că din contul inculpatului se va încasa contravaloarea automobilului, utilizat la comiterea faptei contravenționale, iar ulterior, însăși automobilul v-a fi restituit proprietarului legal, cet. Elena Erijocova.

Instanța de apel a respins și argumentele apelantei Erijocova Elena, în partea în care a solicitat casarea încheierilor protocolare prin care a au fost respinse cererile sale de a fi atrasă în proces, casarea sentinței, ca și actul judecătoresc prin care a fost încheiat procesul judiciar în privința lui Dobrea Oleg în cadrul căruia au fost „conexate”, „anexate” sau pur și simplu” trecute dintr-o parte în alta” a unui șir de cereri ale apelantei prin care a încercat să-și apere drepturile și interesele sale legale, legate de ridicarea, sechestrarea și recunoașterea vădit ilegală în calitate de corp delict a automobilului său, de model „Volvo XC90”, cu număr de înmatriculare XXXXX, întrucât instanța de apel a reiterat faptul că în ședința instanței de apel, Erijocova Elena a fost admisă în calitate de apelant, și ținând cont că examinarea cauzei în ordine de apel este o continuitate a judecării cauzei în fond, instanța a oferit apreciere argumentelor

invocate de apelantă și anume instanța de apel cu privire la cererea din 07.09.2016, a cet. Erijocova Elena privind restituirea în adresa sa a mijlocului de transport de model „Volvo XC90”, cu număr de înmatriculare XXXXX, OUP a apreciat corespunzător cerința petiționarei, OUP fiind obligat să țină cont de faptul că mijlocul de transport în cauză reprezintă mijloc de săvârșire a infracțiunii și urmează a fi recunoscut în calitate de corp delict, dat fiind faptul în cazul bunurilor date urma fi aplicată procedura potrivit prevederilor art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală, prin urmare soluția OUP a fost una întemeiată, acesta fapt fiind confirmat și prin sentința pronunțată. Prin urmare, argumentele apelantei precum că în perioada respectivă avea nevoie urgent de transport pentru a se deplasa la sanatoriu nu pot combate argumentele expuse în ordonanța contestată.

De asemenea, instanța de apel a respins ca neîntemeiate argumentele apelantei referitor la faptul că instanța neîntemeiat a confirmat faptul că ar fi corp delict automobilul său, de model „Volvo XC90”, cu număr de înmatriculare XXXXX, și că contravaloarea acestui mijloc de transport ar fi în mărime de 977148,00 lei, acesta fiind un preț exagerat, întrucât evaluarea automobilului respectiv a fost descrisă și probată prin Raportul de evaluare nr. 28/10-00447 din 23.07.2018 (f. d. 215-217, vol. I), raport care a fost adus la cunoștința participanților la proces, iar ulterior a fost finalizată cercetarea judecătorească, fapt prin care a fost respins argumentele în partea în care s-a indicat că pretinsul înscris nu are o proveniență legală.

La fel, instanța de apel a menționat că proprietatea privată poate constitui obiectul unor măsuri restrictive, cum sunt cele care vizează bunurile folosite sau destinate pentru săvârșirea unor infracțiuni, iar în speță mijlocul de transport a fost folosit să servească la realizarea laturii obiective a trecerii peste frontiera vamală a bunurilor, respectiv se deduce că mașina a servit în mod indispensabil la săvârșirea faptei în întregul ei, în sensul că fără utilizarea acesteia nu s-ar fi putut realiza apropierea efectivă a obiectului material al contravenției.

5. Decizia motivată a instanței de apel pronunțată la **12 februarie 2019**, a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- avocatul Malic Gheorghe în numele inculpatului Dobrea Oleg, la **04 martie 2019**, prin care, invocând în calitate de temeuri pentru recurs prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 8), 12), 16)** Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței și deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului Dobrea Oleg sau de încetare a procesului penal din motivul expirării termenului de menținere în calitate de bănuț;

- Erijocova Elena, la **04 martie 2019**, prin care, invocând în calitate de temeuri pentru recurs prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 2), 6)** Cod de procedură penală, a solicitat casarea încheierilor protocolare inclusiv din 12 iulie 2017, emise de către Judecătoria Hîncești, a sentinței și a deciziei, rejudecarea cauzei și

pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă admiterea cererilor și plângerii vizate în sensul declarat;

- avocatul Malic Gheorghe în numele inculpatului Dobrea Oleg, la **12 iunie 2019**, intitulat ca recurs suplimentar, prin care, fiind indicate în calitate de temeiuri pentru recurs prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 8), 12)** Cod de procedură penală, nu conține o solicitare în sensul hotărârilor atacate prin recursul declarat la 04 martie 2019.

5.1. În motivarea recursului ordinar declarat la 04 martie 2019, avocatul Malic Gheorghe în numele inculpatului a menționat că:

- judecata în apel a avut loc cu încălcarea prevederilor art. 30, 31 și 33, instanța de apel nu pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, la fel cum hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției și dispozitivul hotărârii sunt expuse declarativ, formal și neclar, precum instanțele de fond și de apel, au admis mai multe erori grave de fapt, care au afectat soluțiile contestate, pronunțând o hotărâre de „condamnare”, chiar și cu încetarea procesului, pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, fiind un caz în care ar fi avut loc reîncadrarea juridică a pretinselor acțiuni, inclusiv în baza unei legi mai blânde, fiind astfel încălcat dreptul la apărare, or pretinsei faptei prezumat a fi săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- instanța de apel a admis încălcarea prevederilor art. 33 Cod procedura penală, de altfel la judecarea cauzei în apel în ultima zi, a declarat în mod verbal recuz d-lui judecător Xenofon Ulianovschi, care-i împiedica expunerile asupra apelului, întrerupându-l de mai multe ori și-i făcea notații, astfel în mod evident a încălcat principiul contradictorialității, garantat printre altele și de alin. (4) art. 24 Cod procedura penală, conform cărora părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținerea de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Ca urmare, a rămas nesoluționată cererea de recuzare, ceea ce afectează apriori hotărârea contestată;

- instanța de fond a aplicat vădit ilegal institutul confiscării speciale și a încasat din contul lui Dobrea Oleg în folosul statului contravaloarea mijlocului de transport de model „Volvo XC 90” cu n/î XXXXX în mărime de 977148,00 lei, deși nu a fost constatat, cu atât mai mult dincolo de orice dubiu faptul tănuirii pretinselor obiecte ale pretinsei contrabande, și folosirea mijlocului de transport ca și mijloc de comiterea infracțiunii, prin acomodarea acestuia, or, instanțele de fond și de apel au aplicat o lege care agravează situația persoanei, care nu putea avea efect retroactiv, or pretinsa fapta precum ca ar fi fost comisa la data de XXXXX, aproximativ la orele XXXXX, pe când modificările în Codul Contravențional, prin care în Titlul I al cărții a doua a fost introdus capitolul VI, cu Măsurile de Siguranță, prevăzute la articolul 439⁴, inclusiv confiscarea specială, prevăzută la art. 439⁷, la care instanțele fac referire, însă care nu putea

avea efect retroactiv. Aceste erori grave de drept în mod evident urmează a fi corectate în recurs;

- instanța de apel, a pornit de la prezumția veridicității unui lucru eronat strecurat întâmplător în sentință, pe seama căruia s-au făcut mai multe concluzii, vădit denaturate, fapte chiar false, or, în punctele 91 și 105 ale deciziei contestate, fals se menționează că potrivit datelor de anchetă, Dobrea Oleg activează în calitate de lăcătuș, în realitate, el niciodată nu a activat ca lăcătuș, Dobrea Oleg activează ca avocat în Biroul Asociați de Avocați s. Botanica, copia licenței de avocat, copia legitimației de avocat și certificatul sunt anexate la cererea de recurs;

- decizia contravine circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei, este emisă fără a se ține cont de principiile de drept, unanim recunoscute, ce guvernează procesul echitabil și prezumția nevinovăției, de fapt, instanța de apel doar a făcut referire formală și declarativă la pretensele mijloace de probă, fără a realiza o adevărată analiză a probelor;

- instanța de fond și cea de apel au pornit de la prezumția greșită, plină de dubii neînălțurate, sau cel puțin eronată, neconfirmată prin careva probe, decât prin păreri subiective, bazate pe informații din internet, care nu pot fi, și nici nu au fost verificate în ședința de judecată, că pretensele obiecte ar fi injectoare auto, cu atât mai mult că sunt neidentificate după model și marcă... și că acestea cu referire la așa zisele rapoarte, nr. 98 din 12.07.2016 și 112, fără data, efectuate de Secția Venituri, Valoarea în Vamă și Clasificarea Mărfurilor al Biroului Vamal Leușeni, precum că aceste obiecte, ar avea prețul total de 264000, 00 lei, iar quantumul drepturilor de import constituie suma de 69907,20 lei, ceea ce este un absurd, fiind o presupunere, că acestea sunt injectoare auto, odată ce nu au fost identificate după model și marcă..., iar fiind neidentificate, nu este posibil cu certitudine să afirmi că sunt neapărat injectoare auto, și nu bujii, sau valve, spre exemplu, așa cum au afirmat vameșii. În genere nu este clar, cine și prin ce a constatat ca sunt injectoare auto, fie și neidentificate după model și marcă..., vameșii, însă, în ședința de judecată martorul Plăcintă Sorin a declarat contradictoriu, că era vorba despre 100 bucăți de bujii pentru autoturisme, acestea erau noi, împachetate câte 4 sau 6 în pachete de peliculă, pentru autoturism de model Dacia dacă nu greșește (concluzie, dar și greșește, pentru ca alt martor susținea ca sunt de i a/m Volvo-n.m). Se vedea pe bujii că erau noi, nu erau folosite. Ca șofer cunoaște cum arată o bujie nouă și cum arată una folosită (concluzie, ca și un pretins specialist) toate acestea sunt dubii, care nu permit a considera cu siguranța ce sunt pretensele obiecte, ca sunt injectoare auto, fie și neidentificate după model și marcă;

- înafara de aceasta să presupunem, ca ar fi injectoare auto, fie și neidentificate după model și marcă, însă prețul depinde proporțional direct de model și marcă;

- toate aceste dubii evidente nu au fost respinse de procuror, deși erau pasibile a fi respinse, deoarece ar fi putut fi dispusă o expertiză, care ar fi dat răspuns la toate aceste întrebări. Procurorul având obligația să demonstreze învinuirea, dincolo de orice dubiu, a omis aceasta posibilitate, apărarea fiind garantată de prezumția nevinovăției, ne având obligația să infirme ceea ce nu a demonstrat acuzatorul;

- instanțele au pornit de la prezumția că ar putea servi mijloc de probă pretinsul raport nr.98 din 13.07.2016, emis de către Secția venituri și valoare în vamă potrivit căruia valoarea în vamă a mărfurilor menționate supra prin utilizarea metodei de rezervă constituie suma de 264000 lei, iar cuantumul drepturilor de import 69907,20 lei, (f.d.31), or, acest raport este un act intern, destinat doar pentru calcularea drepturilor de import, în timp ce în cadrul cauzei penale, legea procesuală nu admite în calitate de proba, astfel de pretinse rapoarte, la administrarea cărora nu a participat partea apărării, or, legea procesuală stabilește ca și mijloc de probă raportul de expertiză care se administrează cu participarea activă a părții apărării, cu respectarea prevederilor art. 145 alin. (7), art. 151 Cod de procedură penală, cu aducerea prealabilă la cunoștință părților a obiectului expertizei și întrebărilor la care expertul trebuie să dea răspunsuri, pentru a li se explica drepturile și obligațiile acestora, pentru a face obiecții cu privire la aceste întrebări și că pot cere modificarea sau completarea lor, a numi câte un expert recomandat de fiecare dintre ele, de altfel, pretinsele rapoarte, nr. 98 din 12.07.2016 și 112, fără dată, inclusiv cel ce determină pretinsul cost al automobilului, prezentat de procuror după finisarea cercetării judecătorești, nu au fost comunicate inculpatului imediat, și nici nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la primirea lui de către organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, acestuia nu i sa explicat în scris că are dreptul să dea explicații, să facă obiecții, precum și să ceară înaintarea unor întrebări suplimentare expertului, efectuarea unei expertize judiciare;

- instanțele de judecată nu au respins argumentele apărării și nici faptul, că raportul nr. 98 din 12.07.2016 și 112, fără dată, în primul rând, nu sunt documente, care provin de la o instituție, de la o persoana juridică sau fizică, pentru că provin de la o secție, fără autor expres, care este o subdiviziune, însa care nu reprezintă instituția, fiind o părere a unei persoane, o judecată de valoare sau o interpretare de lege, ce nu conțin careva fapte concrete, respectiv, reiterează că la soluționarea cauzei, instanța de recurs, urmează să corecteze și această eroare gravă de drept, să țină cont că acestea și mai multe pretinse probe prezentate de către acuzare nu pot fi recunoscute astfel sau mijloace de probe;

- în speță, instanța de apel doar a expus mijloacele de proba și pe seama lor a expus careva concluzii formale, însa nu a supus minimalei analize, nici unul din pretinsele elemente de fapt, precum că conținute în ele, nu a arătat care la concret elemente de fapt din pretinsele mijloace de proba, ar avea importanta,

prin ce ar fi pertinente, utile, concludente și veridice, și cum toate probele în ansamblu se testează din punct de vedere al coroborării lor;

- gama totală de alternative generale și neacomodată speței, de semne calificative, unele dintre care se exclud reciproc, adică toate pe care ele conține norma vizată, au fost puse de către instanța de fond, apoi și de către Curtea de Apel, în sarcina lui Dobrea Oleg, fără a fi concretizat cum aceste semne generale sunt aplicabile speței și care concret din ele au fost comise și în ce mod, la fel prin ce se confirma acestea, or nu este clar, dacă pretinsa tentativa de trecere a obiectelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova a pretinselor obiecte, a fost realizată, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop. Fiind neclar, una sau alta, adică eludarea ori tăinuirea de controlul vamal, fie ambele, totodată ne fiind clar dacă ar fi vorba de locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, una sau alta, fie ambele;

- procurorul a omis posibilitatea de a desfășura procesul în condițiile și în termenul stabilit de lege, și odată fiind modificată legislația nu a reformulat o altă învinuire, inclusiv de comiterea contravenției, prevăzute de art. 287 alin. (10) Cod contravențional, nu a exercitat o încadrare juridică corectă, expresa și previzibilă a pretinselor fapte, ne fiind clar individualizat;

- cere ca instanța de recurs să asigure dreptul la un proces echitabil prin respectarea strictă a principiului legalității, care în coroborare cu prevederile pct. 4) alin. (3) art. 90 Cod procedura penală, expres interzic a audia în calitate de martori, reprezentantul organului de urmărire penală cu privire la circumstanțele care le-au devenit cunoscute în legătură cu exercitarea de către ei a atribuțiilor lor procesuale, aceștia fiind reprezentanți ai părții acuzării, evident că sunt persoane interesate și dependente de poziția sa procesuală, cu atât mai mult că ei și-au depășit limitele declarațiilor și competenței unui martor, pentru ca au făcut mai multe concluzii, însușind astfel drepturile unui specialist, sau expert, deși nu au aceste calități procesuale în acest sens făcând referire la depozițiile martorului Plăcintă Sorin;

- din declarațiile preținșilor martori nu rezulta vinovăția lui Dobrea Oleg, din contra acestea sunt contradictorii și provoacă un șir de dubii, sau presupuneri, ca erau bujii sau injectoare, fie valve, ca erau noi sau utilizate, care producător, pentru care marca de automobile, ca erau originale sau contrafăcute, care urmează a fi interpretate în folosul inculpatului, la fel cum denota omisiunile acuzării, că pentru a elucida aceste omisiuni, inclusive ce reprezintă aceste preținse obiecte, angajații vamali și nici acuzarea, la general, nu a antrenat nici un specialist pentru a constata dacă anterior bujiile au fost în folosință, nu au antrenat nici un specialist pentru a constatat dacă piesele sunt bujii, dacă sunt funcționale și producătorul acestora. Nu au prezentat date certe cu privire la producător sau dacă piesele erau funcționale sau ce calitate au. Martorii și nici acuzarea nu se poate expune cert referitor la calitatea acestor piese, respectiv

rezultă că partea acuzării, preluată de către instanța a dedus pe presupuneri conținutul învinuirii, precum și costul pretinselor obiecte. Pentru a soluționa aceste probleme și a completa aceste omisiuni, acuzarea nu a dispus și nu a fost efectuată vre-o expertiză, sau constatare tehnico științifică;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, inclusiv referitor la neclaritatea învinuirii și la „dreptul instanței” de a reîncadra răspunderea persoanei, incriminate de comiterea unei infracțiuni, într-o contravenție, fără ca procurorul în prealabil să reformuleze această învinuire de comiterea contravenției, astfel încât persoana să se poată pronunța în apărarea sa, și să dispună de timp și înlesniri, necesare apărării sale, inclusiv că în ordonanța de învinuire, partea acuzării, contrar prevederilor alin. (3) lit. a) art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, și alin. (2) art. 281 Cod procedură penală, nu a menționat expres, clar și în mod amănunțit, în ce consta acțiunile sale;

- sunt generale și declarative afirmațiile instanței expuse în pct. 94 și 95 ale deciziei contestate, cu privire la respingerea instanței a argumentelor invocate de apărare în partea în care s-a indicat că Dobrea Oleg a fost ținut în calitate de bănuit mai mult de 3 luni. De altfel, dacă ridicarea și sechestrarea automobilului de model „Volvo XC 90” cu n/î XXXXX, contravaloarea căruia ar fi în mărime de 977148,00 lei, fără a se asigura drepturile de proprietate și de posesiune, fără a i se elibera o copie de pe actul de ridicare, fără a i se explica statutul automobilului și drepturile procesuale, nu este repercusiune, or, prima componentă a conceptului de „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției, este anume faptul, ca în momentul executării primei acțiuni procedurale, în speță, ridicarea pretinselor obiecte și a automobilului, trebuia sa fie însoțită de întocmirea calității procesuale, fiind explicate și drepturile concrete procesuale, și nu așa cum a afirmat martorul interesat, inspectorul vamal, Plăcintă Sorin că lui Dobrea Oleg i-a făcut cunoștință cu drepturile și obligațiile ca cetățean al Republicii Moldova, or aceasta și este „*notificarea oficială, din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale*” și acțiunile procedurale au fost din start efectuate în raport cu el și au produs repercusiuni importante pentru situația persoanei și proprietății sale;

- prima instanță în sentința contestată, iarăși a omis sa se expună motivat si doar a susținut ca chipurile, acțiunile procedurale efectuate în cadrul urmăririi penale nu ar fi produs repercusiuni importante pentru situația persoanei pentru a-i fi recunoscută calitatea de bănuit în sensul alin. (1¹) al art. 63 din Cod de procedură penală;

- Dobrea Oleg a fost menținut în calitate de bănuit, sau persoană față de care aplana o „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției, care se manifestă prin existența unor „repercusiuni importante asupra situației (persoanei)”, adică prin constatarea acestui fapt expres de către organul de constatare, chiar la fata

locului, or potrivit materialelor cauzei acesta la data de 26.06.2016, aproximativ la orele 20:10, precum că ar fi fost prins în delict flagrant, în privința lui fiind pornita o cauza contravențională, fiindu-i ridicate și sechestrate anumite bunuri, din acel moment el era expres vizat în această cauză, fiind audiat și în calitate de contravenient. Respectiv luând în calcul prevederile alin. (7) art. 425 Cod contravențional, conform cărora procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă și la procedeele probatorii, rezultă că trebuia și să se țină cont de cerințele legale privind statutul procesual al bănuțului, or din momentul reținerii bunurilor personale, implicit pornirea cauzei contravenționale în care era vizat, Dobrea Oleg formal, și de drept, a obținut calitatea de bănuț.

5.2. În motivarea recursului ordinar, Erijocova Elena (mama inculpatului) a menționat că:

- sentința contravine circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei, prin urmare fiind ilegală, care urma a fi casată, însă fiind atacată cu apel nu a obținut răspuns la majoritatea întrebărilor abordate;

- instanța de apel a admis încălcarea prevederilor art. 33 Cod procedura penală, de altfel la judecarea cauzei în apel în ultima zi, avocatul Gheorghe Malic a declarat în mod verbal recuz judecătorului Xenofon Ulianoschi, care-i împiedica expunerile asupra apelului, întrerupându-l de mai multe ori, aceasta cerere de recuzare a rămas ne soluționată;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel la fel cum hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției și dispozitivul hotărârii sunt expuse declarativ, formal și neclar;

- prima instanță a aplicat vădit ilegal institutul confiscării speciale și a încasat din contul lui Dobrea Oleg în folosul statului contravaloarea mijlocului de transport de model „Volvo XC 90” cu n/î XXXXX în mărime de 977 148,00 lei, deși nu a fost constatat, cu atât mai mult dincolo de orice dubiu faptul tănuirii pretinselor obiecte ale pretinsei contrabande, și folosirea mijlocului de transport ca și mijloc de comiterea infracțiunii, prin acomodarea acestuia, or, instanțele de fond și de apel au aplicat o lege care agravează situația persoanei, care nu putea avea efect retroactiv, întrucât pretinsa fapta comisa la 26 iunie 2016, aproximativ la orele 20:10. Pe când modificările în Codul Contravențional, prin care în Titlul I al cărții a doua a fost introdus capitolul VI, cu Măsurile de Siguranță, prevăzute la articolul 439⁴, inclusiv, confiscarea specială, prevăzută la art. 439⁷, la care instanțele fac referire, au intrat în vigoare ulterior și nu putea avea efect retroactiv. Aceste erori grave de drept în mod evident urmează a fi corectate în recurs;

- instanța de fond și de apel, deși au însușit atribuția de examinare a cererilor și plângerii înaintate de mine și în interesele mele, și le-au primit spre

examinare în cadrul acestui proces judiciar și nu și-au declinat competența, față de ele însă de fapt și de drept le-au lăsat fără examinare, deoarece nu s-au pronunțat nici într-un fel și astfel toate cererile care au fost înaintate încă la faza urmărire penală în adresa procurorului, care nu au fost soluționate de către procuror, ulterior fiind expediate instanței chipurile în baza alin. (4) art. 297 Cod de procedura penală, precum și plângerea înaintată în ordinea art. 313 Cod de procedura penală, au rămas în cadrul acestui proces, nefiind posibil a fi înaintate repetat sau în cadrul altor procese, încălcând astfel accesul efectiv la justiție, dreptul la un proces echitabil, inclusiv în termen rezonabil, precum și drepturile garantate de art. 46 din Constituție, art. 6 § 1 și art. 13 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 1 din Protocolul Adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

- nu am fost audiată, nu a fost informată despre faptul că asupra bunului său a fost aplicat sechestrul, că a fost recunoscut ca și corp delict, la fel cum ulterior nu a fost informată despre rezultatele examinării cererilor și plângerii, inclusiv despre rezultatele examinării cererii de atragere în proces, la fel nu am fost citată în ordinea stabilită de lege, ne fiind informată despre data și locul examinării acestora;

- în drept, a fost încălcat dreptul la un recurs efectiv, garantat de art. 13 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, în ceea ce privește obligația pozitivă a statului de a curma, urmări și cerceta efectiv orice act ce afectează inviolabilitatea și protejarea bunurilor acesteia, și dreptul la un proces echitabil, adică a drepturilor ce decurg din articolul 6 din Convenție și art. 1 din Protocolul Adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, precum art. 46 din Constituție, art. 315-320 Cod civil. Aceasta pentru că doar după adoptarea de către instanța de apel a deciziei contestate, peste aproape trei ani, la data de 28.02.2019 i-a fost permis accesul la automobilul Volvo XC90 nr. înmatriculare XXXXX ce se afla la păstrare pe teritoriul punctului de trecere Leușeni-Albița, Biroul Vamal Centru, în condiții inadecvate, fiind deteriorat pe parcurs și amortizat fizic și moral, la moment ne fiind funcțional, fapt care mi-a permis doar acum să dispună efectuarea unei expertize a automobilului de către Centrul Național de Expertize Judiciare.

5.3. În motivarea recului ordinar declarat de către avocatul Malic Gheorghe la 12 iunie 2019, a menționat că:

- dat fiind faptul că în mod normal Dobrea Oleg trebuie să se bucure de prezumția de nevinovăție, și odată ce procurorul în cadrul cauzei penale nu a solicitat și nu a dispus expertizele indispensabile, respectiv deoarece doar acum au fost realizate expertize în acesta sens, la recurs se anexează rapoartele de expertiza nr. 631 și 632 din 15 aprilie 2019;

- expertiza vizată are scopul de a lichida dubiile, care contrar prezumției de nevinovăție, nu au fost interpretate în favoarea inculpatului, între declarațiile preinșilor martori interesați, inspectorii vamali, Cazacu Ion și Plăcintă Sorin, cât între ele atât și cu procesele verbale;

- ținând cont de faptul ca Dobrea Oleg dispune de dreptul la înlesniri, necesare apărării sale, solicită instanței de recurs să aplice în direct prevederile alin. (3) lit. a) art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, și să examineze raportul anexat ca fiind o dovada incontestabilă ce pe lângă circumstanțele faptice expres stabilite în el.

6. Referință asupra recursurilor ordinare declarate a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi Sergiu, prin care a susținut poziția privind dispunerea inadmisibilității recursurilor ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile declarate urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată public la **12 februarie 2019**, în speță fiind declarate trei recursuri ordinare, la 04 martie 2019 de către avocatul Malic Gheorghe în numele inculpatului, la 04 martie 2019 de către Erijocova Elena, și la 12 iunie 2019 de către avocatul Malic Gheorghe în numele inculpatului fiind intitulat ca recurs suplimentar.

7.1. Astfel, Colegiul penal lărgit constată că recursurile declarate la 04 martie 2019 de către avocatul Malic Gheorghe în numele inculpatului și la 04 martie 2019 de către Erijocova Elena, sunt declarate cu respectarea termenului prevăzut la art. 422 Cod de procedură penală, iar recursul declarat la 12 iunie 2019 de către avocatul Malic Gheorghe în numele inculpatului, este depus cu omiterea termenului menționat, urmând a fi respins, or, acesta cuprinde noi argumente cu anexare unor acte ce în opinia recurentului schimbă situația la caz în partea confiscării contravalorii mijlocului de transport care a fost recunoscut în calitate de corp delict.

Norma prevăzută la alin. (2) art. 230 Cod de procedură penală stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual penal și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din sensul dispoziției legale menționate supra, se impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv.

Totodată, Colegiul remarcă acel fapt că, legea procesual-penală nu stabilește alte condiții de calculare a termenului pentru recurs, inclusiv pentru recursurile ordinare suplimentare declarate de către apărătorii inculpaților, decât cel prevăzut la art. 422 Cod de procedură penală, și anume de la data pronunțării deciziei.

În baza celor menționate, Colegiul penal lărgit, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art. 422 Cod de procedură penală la faza judecării recursului ordinar, a ajuns la concluzia privind respingerea ca inadmisibil a recursului declarat la 12 iunie 2019 de către avocatul Malic Gheorghe în numele inculpatului Dobrea Oleg, deoarece este depus peste termen.

7.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de către Erijocov Elena, Colegiul penal lărgit, notează că potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul se depune de către procuror, în ce privește latura penală și latura civilă; inculpat, în ce privește latura penală și latura civilă; orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței.

În sensul art. 430 pct. 2) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină numele și prenumele recurentului, *calitatea procesuală* sau mențiune cu privire la persoana interesele căreia le reprezintă și adresa ei.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit lecturând materialele cauzei nu a stabilit nici un act prin care Erijocova Elena ar fi primit o calitate procesuală în respectivul proces penal.

Concomitent a fost stabilit că Erijocova Elena este proprietarul mijlocului de transport de model „Volvo XC 90” cu n/î KVS045, care a fost recunoscut în calitate de corp delict, prin sentință fiind dispusă transmiterea acestuia către proprietarul legal Erijocova Elena, cu încasarea din contul lui Dobrea Oleg a contravalorii mijlocului de transport în mărime de 977148,00 lei în folosul statului.

Astfel, Colegiul atestă că Elenei Erijocova i-a fost restituit mijlocul de transport ce a fost folosit la comiterea contravenției de contrabandă, prin urmare careva drepturi și interese legale cei puteau conferi statut de persoană cointeresată în speță, nu au fost stabilite, prin urmare Erijocova Elena nu a nici o calitate procesuală ce iar permite atacarea deciziei instanței de apel.

Prin trimitere la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, se menționează că, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de formă.

Astfel, Colegiul penal concluzionează că, Erijocova Elena nu poate fi recunoscută ca titular al dreptului de a contesta cu recurs ordinar decizia instanței de apel în privința lui Dobrea Oleg, din care motiv instanța de recurs urmează a respinge prezentul recurs ca fiind inadmisibil, deoarece nu corespunde cerințelor de formă, fiind depus de către o persoană neîmputernicită legal.

7.3. Cu referire la recursul ordinar declarat la 04 martie 2019, de către avocatul Malic Gheorghe în numele inculpatului Dobrea Oleg, instanța de recurs ordinar consideră că acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit textului recursului declarat de apărătorul inculpatului se invocă, ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 8), 12), 16) Cod procedură penală, susținând, că instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33, instanța de apel nu sa pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au fost întrunite elementele infracțiunii; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Cercetând cursul procesului în instanța de apel și decizia emisă prin prisma temeiurilor invocate Colegiul penal lărgit nu a stabilit incidența nici a unui temei întrucât decizia instanței de apel este motivată, întemeiată legal și cuprinde abordarea tuturor argumentelor esențiale ridicate de părți spre soluționare precum și cercetarea multilaterală a fondului cauzei.

Cu referire la temeiul invocat de recurent privind incidența la caz a temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod procedură penală, instanța de recurs ordinar apreciază ca fiind eronată invocarea acestuia, or, argumentele precum că în ultima ședință avocatul a declarat cerere de recuzare în mod verbal unui din membrii completului din instanța de apel nu poate justifica în opinia recurentului ilegalitatea constituirii completului ce a examinat cauza, or, lecturând materialele cauzei instanța de recurs ordinar nu a stabilit existența unor impedimente sau cauzei privind incompatibilitatea judecătorilor din instanța de apel.

Astfel, în speță nu au fost identificate motive legitime care să dea naștere temerilor referitoare la lipsa de imparțialitate a unui din membrii completului ce a judecat cauza în ordine de apel, urmând a fi menționat că la acest capitol opinia părților la proces este importantă dar nu și decisivă. Orice temere de acest fel trebuie dovedită în mod obiectiv și cert, putând fi constatată de instanța ierarhic superioară.

Drept urmare, la caz sunt excluse aparențele de imparțialitatea a completului de judecată a instanței de apel, care s-a pronunțat asupra acestei cauze pe fond, Colegiul penal lărgit concluzionând asupra respingerii argumentelor recurentului în acest sens ca fiind neîntemeiate.

În continuare din conținutul recursului se desprinde invocarea și temeiurilor de casare a deciziei instanței de apel prin prisma prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală, precum că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, și pct. 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Reieșind din esența criticelor invocate în recurs, Colegiul penal lărgit reține că acestea se referă în mare parte doar la chestiunea de apreciere a probelor.

Sub acest aspect, însă, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după

pertinență, concludență, veridicitate și utilitatea acestora și toate în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii recalificării faptei inculpatului Dobrea Oleg în faptă contravențională și încetării procesului, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Referitor la temeiul de recurs, prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, Colegiul penal lărgit constată că, temeiul menționat nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414, 415, 417 alin. 8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat de partea apărării, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar și instanța de apel nu a admis nici o eroare gravă de drept. Colegiul constată că temeiul prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod procedură penală la care se referă autorul recursului nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că probele administrate au fost analizate obiectiv și a fost dat răspuns la toate argumentele apărării expuse în apel.

Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel, în baza probelor cercetate și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod

de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, corect ajungând la concluzia că fapta comisă de către Dobrea Oleg nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, după cum au fost încadrate acțiunile inculpatului de către organul de urmărire penală, fiind necesară încetarea procesului penal în temeiul art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece fapta constituie o contravenție administrativă, prevăzută de art. 13, 287 alin. (10) Cod Contravențional - nedeclararea valorilor în documentele vamale de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune de contrabandă sau o altă infracțiune.

La concluzia enunțată instanța de apel a ajuns în rezultatul cercetării tuturor probelor, descrise inclusiv în pct. 4.1 al prezentei decizii, care au fost apreciate conform art. 101 Cod procedură penală, iar careva temeii de a considera că concluzia instanței de apel este eronată la caz lipsește.

Astfel, se constată că, în cauză s-a stabilit că, inculpatul Dobrea Oleg prin acțiunile sale a comis tentativa de contravenție prevăzută la art. 13, 287 alin. (10) Cod Contravențional, inclusiv fiind dovedită vinovăția acestuia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept și just și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Conținutul probelor și admisibilitatea lor, este analizată în textul hotărârii judecătorești atacate, reflectate în decizia instanței de apel (f.d.81-88, vol. II), instanța de apel expunându-se în mod argumentat și asupra motivelor relevante invocate în apel, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește.

Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe și argumente nu s-au stabilit în instanța de recurs.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel n-a comis eroarea de drept invocată de către recurent deoarece eroarea gravă de fapt constă în stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerație a probelor, care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o altă apreciere a probelor decât cea dorită de părți și ea trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt. Totodată, menținând sentința de încetare a procesului penal pe motiv că, fapta comisă de inculpatul Dobrea Oleg constituie o contravenție, instanța de apel și-a argumentat soluția prin faptul că, verificând multilateral și obiectiv toate împrejurările de fapt și de drept a cauzei în raport cu probele anexate la dosar, și anume prin declarațiile martorilor Plăcintă Sorin, Cazac Ion, sesizarea din 26.06.2016, efectuată de inspectorul Cazac Ion potrivit căreia la data de

26.06.2016, în jurul orei 20:10 la pista de control pe culoarul verde de control s-a prezentat Dobrea Oleg la volanul automobilului de model „Volvo” ce se deplasa din România în RM. La întrebări, șoferul a comunicat că nu are careva bunuri de declarat. În urma controlului fizic al mijlocului de transport, în locul roții de rezervă fiind tănuite s-au depistat 120 bucăți noi și 100 valve pentru injectoare auto noi identificate după model și marca nedeclarate organului vamal, înregistrat în Registrul RESC a BV Leușeni la 26.06.2016, (f.d. 18); actul de control fizic vamal nr.494 din 26.06.2016, care reflectă acțiunea procesuală de control a mijlocului de transport de model Volvo cu n/î XXXXX cu planșe ilustrative, (f.d. 19-21); raportul nr.98 din 13.07.2016, emis de către Secția venituri și valoare în vamă potrivit căruia valoarea în vamă a mărfurilor menționate supra prin utilizarea metodei de rezervă constituie suma de 264000 lei, iar cuantumul drepturilor de import 69907,20 lei, (f.d.31) și informația privind traversarea frontierei vamale a RM de către mijlocul de transport cu n/î XXXXX, (f.d.34). Instanța de apel apreciindu-le potrivit art. 101 Cod de procedură penală, a conchis că aceste probe au fost dobândite cu respectarea prevederilor Codului de procedură penală, fiind pertinente, concludente și utile, care fiind cumulate indică indubitabil că acțiunile lui Dobrea Oleg întemeiate au fost calificate de instanța de fond în baza art. 13, 287 alin. (10) Cod contravențional, adică tentativa de trecere a obiectelor peste frontiera vamală a Republicii Moldova eludându-se controlul vamal ori tănuindu-le de el în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, dacă aceste acțiuni nu constituie infracțiune de contrabandă sau o altă infracțiune.

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, precum că în acțiunile inculpatului Dobrea Oleg nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 27, 248 alin. (5) lit. d) Cod penal au fost obiect de dispută în cadrul judecării cauzei, asupra cărora instanța s-a expus minuțios și detaliat inclusiv în decizia contestată, fapt ce a generat recalificarea faptei ca contravenție prevăzută la art. 13, 287 alin. (10) Cod Contravențional, chestiune ce prin sine respinge invocarea temeiului prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

La cest capitol, Colegiul penal lărgit a stabilit o motivare amplă și întemeiată a deciziei, motivare pe care instanța de recurs o însușește, ce este în concordanță cu practica CtEDO, ce în pct. 37 a hotărârii *Albert vs România* din 16.02.2010, în care a statuat că art.6 §1, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea

motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Totodată, instanța de recurs ordinar reține, că recurentul invocă în prezenta speță și temeiul pentru recurs prevăzute la pct. 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, însă Colegiul penal lărgit conchide, că temeiul dat nu s-a confirmat în cauza dată, deoarece instanța de apel corect a încadrat juridic acțiunile comise de către Dobrea Oleg, constatând că aceasta a comis o contravenție, dar nu o infracțiune după cum indică acuzarea. Toate probele prezentate și cercetate în mod legal au confirmat vinovăția inculpatului în comiterea tentativei de contravenție prevăzută la art. 13, 287 alin. (10) Cod Contravențional.

Astfel, instanța de apel s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și de drept relevante și și-a motivat concluziile în baza cumulului de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ceea ce contrazic argumentele aduse de recurent. Prin urmare, se constată că au fost respectate prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Cu referire la temeiul de recurs stipulat în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, invocat de recurent, care stabilește că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție, Colegiul penal lărgit constată, că acesta nu și-a găsit confirmare în cauza dată întru casarea deciziei atacate, deoarece acest temei nu a fost descris în conținutul cererii de recurs.

Cu referire la recursul apărării în partea dispunerii confiscării contravalorii mijlocului de transport cu care a fost comisă fapta de contrabandă, se reține că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, la adoptarea soluției de aplicare a confiscării speciale în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat ținând cont de prevederile art. 98 alin. (1), (2) lit. d), 106 alin. (2) lit. a), Cod penal, 162 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, conform căror măsurile de siguranță au drept scop înlăturarea unui pericol și preîntâmpinarea săvârșirii faptelor prevăzute de legea penală. Măsură de siguranță este și confiscarea specială. Sunt supuse confiscării speciale bunurile utilizate sau destinate pentru săvârșirea unei infracțiuni. În cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive. În acest caz uneltele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite, instanța de apel

pronunțându-se în mod detaliat și argumentat asupra tuturor motivelor invocate de apărare în acest sens, în apelul declarat. Argumentul apărării că măsura de confiscare contravalorii automobilului în raport cu gravitatea faptei nu este proporțională cu protecția deosebită acordată dreptului de proprietate în baza art. 46 din Constituție este nefondat, or, acesta a fost folosit la comiterea infracțiunii ca mijloc indispensabil de realizare a actului de conduită incriminat, reprezentând o componentă a modului de concepere a activității infracționale.

În cazul unei confiscări de proprietăți echilibrul just dintre scop și drepturi depinde de mulți factori, inclusiv de scopul urmărit și de comportamentul proprietarului. În cazul de față, reieșind din gradul de implicare a proprietarului în acțiunile comise prin modul în care a fost concepută activitatea infracțională cu folosirea mijlocului de transport destinat să servească la realizarea laturii obiective a contrabandei se deduce că mașina a servit în mod indispensabil la săvârșirea faptei în întregul ei, în sensul că fără utilizarea acesteia nu s-ar fi putut realiza apropierea efectivă a obiectului material al infracțiunii. Conform principiul proporționalității, măsura confiscării contravalorii mijloacelor de transport nu încalcă prevederile art. 1 din CEDO, instanța de judecată fiind competentă să aprecieze dacă în cazul săvârșirii unei infracțiuni de contrabandă se impune o asemenea măsură complementară.

Totodată, conform jurisprudenței naționale, mărfurile și obiectele care constituie obiectul contrabandei, precum și mijloacele de transport și alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tănuirea acestora și recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delictive, pot fi confiscate în beneficiul statului conform art. 46 alin. (4) din Constituția RM, art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală. Confiscarea specială se aplică persoanelor care au comis contrabanda (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 24.12.2010, nr.5 - Cu privire la practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, eschivarea de la achitarea plăților vamale și contravențiunile vamale, pct. 20*).

La fel, se relevă că principiul proporționalității, consacrat expres la art. 54 alin. (4) din Constituție, presupune că orice restrângere trebuie stabilită și aplicată numai în scopul pentru care a fost prevăzută și în limitele strict necesare, în funcție de situația care o justifică. Dacă nu există dispoziții legale care să determine limitele proporționalității, problema se soluționează pornind de la situațiile și circumstanțele concrete (de fapt), care trebuie verificate și apreciate de către autoritatea (instanța), în fața căreia se invocă neproporționalitatea (*Decizia nr. 4-1ril-5/2019 din 07.02.2019 - Cu privire la confiscarea specială a mijloacelor de transport*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că în privința inculpatului Dobrea Oleg corect a fost constatată vinovăția cu ulterioara

dispunere a încetării procesului în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, normele de drept aplicate în hotărârea atacată nu contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție, recursul declarat fiind vădit neîntemeiat, urmând a fi respins ca inadmisibil.

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de avocatul Malic Gheorghe ce acționează în numele inculpatului Dobrea Oleg, ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, recursul ordinar urmând a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se resping, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocatul Malic Gheorghe în numele inculpatului Dobrea Oleg și de către Eriocova Elena, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui *Dobrea Oleg XXXXX*.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 17 ianuarie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena